

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Az iskolák államosítása ellen.

Sok minden téren kellett már tapasztalnunk a megyebeli zsebpárti ocsmány harcmódot és azzal teljes erővel szembe is szálltunk mindég, legtöbbször a közjó érdekében elért teljes sikerrel; de ahoz fogható ocsmányságot, amilyent a zsebpárti ujsága, a »Szentesi Lap« most, a megyebeli községek elemi népiskoláinak államosítása ellen elkövet: nem vártunk és nem is tapasztaltunk ez ideig még ott sem, hol pedig szokva vagyunk hozzá, hogy a közeleti harcba a ripókmodort viszik mindég bele.

Több alkalommal adtunk már hirt Tergina a Gyula dr. kir. tanfelügyelő dicséretes buzgalmáról, mellyel a megyebeli községek iskoláinak államosításán és ezzel a népoktatás-ügy emelésén fáradozik.

Tőlünk, vármegyénktől távoleső, ellenzék i ujság is elismeréssel szól a tanfelügyelő e szép és nemes tevékenységéről, hangsúlyozván, hogy annak éppen azért remélhetni jó sikerét, mert hogy Zsilinszky Mihály államtitkárnak, ki vármegyénknek főispánja volt, e törekvések odaadó, lelkes támogatóra találunk.

A »Szegedi Napló«, melynek vármegyénkben semmi érdeke nincsen és amelynek szerkesztője, akár az elvek szilárdsága, akár tehetség, akár pedig becsületes jóakarát dolgában még az összehasonlíthatáson is fölötte áll a »Szentesi Lap« zsebpárti Pintér Gyulának, — szintén a legmelegebb elismerés hangján regisztrálta a kultuszminiszter, az államtitkár és a tanfelügyelő fáradozását; — és ime erre előállnak a Pintér Gyulák, ezek a csudálatosan rejtvenősz egzisztenciák, hogy gyűlöletük undorító tájtékát szerte fősckendezve, az iskolák államosítása ellen lázítsák a megyebeli községek józan magyar népet.

Alkotmányos életünk helyreállítása óta egyre az a panasz, hogy a közoktatásügyi kormány elhanyagolja a nagy magyar alföld közoktatásügyét a nemzetiségi vidékek kedvért; hogy — míg ezeken rakásra alapítja az állami iskolákat, addig a tisztán magyar faj lakta vidékekért mit sem tesz, azok népoktatásügyét magára hagyja; — és ime, mikor aztán a kormány e legmagyarabb vármegye összes községeinek népiskoláit államosítani akarja, tehát

mintaszerűvé óhajtja itt tenni a népoktatást, — akkor előáll egy zsebpárti banda, hogy lemarja azt a közoktatásügyi kormányt, felláziassa ellene a községeket és előáll egy örökös politikai hitehagyásból élő 100-ad rangú politikailapocskanagyképűsködni, hogy mi minden titkos politikai céljai vannak a kormány-nak ezzel az iskolaállamosítással.

El se képzeltünk undokabb, gyűlöletesebb harcmódot, mint azt, amely ezzel a közoktatásügyi kormány ellen fordult s amelyben vigasztaló, biztató és bátorító csupán az, hogy a zsebpárti banda által így megmarakban megvan az erkölcsi erő ahoz: kacagni az ilyes örült erőlködést és megtántoríthatatlanul tovább haladni az úton, melyen megindultak, ahogy a karavánt se tartóztatja fel útjában, — arab közmondás szerint — a kutya ugatása.

Hogy a politikai kufárok és tojástáncosok gyűlölködésüket leplezzék, a politikát csak mellékesen keverik bele a községek lázításába és inkább az anyagi oldalát forgatván kitélik a dolognak, azt igyekeznek bizonyítani, hogy anyagi az ilyen nyomasztó az iskolák tervbevett államosítása a községek lakosságára.

Például hozzák fel e mellett Algyó községet, amely — mint mondják, eddig 1060 frttal tartotta fent az iskoláit, amiből 860 frt állami segély volt úgy, hogy a községnek, községi pótadóban az iskolafenntartás valójában csak évi 200 frtjába került, míg most, a tanfelügyelővel kötött ideiglenes szerződés szellemében, ugyanez a község évi 500 frt, tehát 300 frttal több hozzájárulásra kötelezte magát, az államosított iskolák mellett.

Vegyük a dolog praktikumát. Algyó község eddig évi 860 frt erejéig élvezte a kormány segítségét népoktatásában. Maga népoktatási célra csupán 200 frtot adott ki, tehát annyit se, amiből egy tanítót tarthatna.

Csakhogy e mellett Algyón a népoktatásügynek ma sem áll rendelkezésére a törvényben megszabott számú iskola és ha erre a kormány — a községet a törvényes jogánál fogva szorítaná, aligha menekülne az a község 200, vagy 500 frt saját teherrel.

Ezzel szemben áll az, hogy a község 500 frt évi terhet vett ugyan iskolái államosításával a nyakába, de viszont lerázta e hozzájárulás fejében

a nyakáról a saját népoktatásügye egész jövőndő fejlődését egyszer és mindenkorra és lehetővé tette azt, hogy az 500 frtét viszonzásul tanítói tisztességes fizetésben részesüljenek, iskolái mindenkor a törvényben követt számbra, — a község fejlődéséhez is viszonyítva — kiegészítessenek.

Es ugyanezt a megbecsülhetetlen kedvezményt váltották meg maguknak a többi községek is, melyek az iskolák államosítása tárgyában a tanfelügyelővel ez ideig már megegyeztek. Megváltották saját jól felfogott érdekében, minden rájuk erőszakolás nélkül, nem a sötét gyűlölség, nem a zsebpárti hazug apostolok, nem a politikai elvkufárok, de a saját józan eszük szavára hallgatva, mely megmondta nekik: mi való erkölcsileg és anyagilag is a község lakosainak közvetlen javára, hasznára.

Amit pedig a tanfelügyelő, — a nem államosító községekben cselekedni, — a népoktatásügyi tökéletesítése érdekében — tervez: az jogos és méltányos. Ahol valaki valamiben a terhet viseli: azt illesse meg mindenütt a rendelkezési jog, — ez csak jogos és méltányos.

Ha tehát valamely községben a népiskolák fentartásának túlnyomó sulya az államra nehezül, — hát úgy kell lenni, hogy ott az iskola állami is legyen és abban az iskolában obskúrus, pártszennvedélytől elvakult s a tanítókon nyargalászó iskolaszékek ne úrkodjanak kényük szerint.

Aki ezt be nem látja, hogy így jogos és helyes: az vagy ostoba, vagy pedig közönséges közeleti szédelő, akinek törekvése nem a közjó, de csupán a saját érdekének az előmozdítása.

Útközvezés és gyalogjáró. A tudományok legbizonyosabbika kétségen kívül az, amely számokon alapul, mert akarki akár-hogyan csűrje-csavarja: kétszerkettő soha sem három, se nem öt, hanem mindég csak négy marad.

Azért is olyan becsesek a számok emberei, a minden rendű és rangú mérnökök, mert hogy ők számokkal, egy pozitív tudás alapján dolgoznak és — ha mesterségüket értik, a számításaikban csalhatatlanabbak még a római szent atyánál is.

Sajna, mi itt Szentesen e pozitív tudományággal szemben ferde helyzetben vagyunk, mert a mi városi mérnöki tudományunk mindég sántít és minden adott alkalommal egészen bizonyosra vehetjük a számításai alapján, hogy kétszerkettő bizony még se négy, hanem vagy három, vagy öt.

Irodalom.

A **Vasárnapi Ujság** május 24-iki száma 33 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: »Károly Lajos főherceg« (arcképpel) R. Hirsch Nelli-től és képpel: »A kis-tapolcányi kastély« Hány Gyula rajza. — »Ezer év.« Történeti drámai költemény. Írták Szász Károly és ifj. Szász Béla. — Regénytár: »Züderék.« Regény. Irta Gyarmathy Zsigáné (Neogrady Antal zajaival). — »Senki fia« Regény. Irta Verne Gyula (az eredeti francia kiadás illusztrációival). — »Az ezredévi kiállításból« (képekkel, Morelli Gusztáv tanár farszetei). — Zászlóértések. — »A mű-

csarnokból: I. Roskovic Ignác festményei (Roskovic arcképevel és képekkel Roskovic festményei után: 1. A Szentlélek elővetele; 2. Dinnye-szüret. — »Gróf Andrássy Gyuláné« (arcképpel). — »A képviselőház két halottja (Baross Béni és báró Perényi Péter arcképeivel). — »A magyar tud. akadémia diszgyűlése.« — »Ezredévi tavaszi világom« (4 képpel) a »Nagypénteki társaság« tavaszi ünnepélyéről. — Berendezés az értekek biztos megőrzésére (képekkel). — »Divatlevél« (divatképekkel). — »Blahánéről« (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány.

Egyveleg, stb. rendes heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságok-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc

Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Kutas Mihály

II. t. 282. sz. háza eladó, vagy azonnal is hasznosbérbe kiadó; értekezhetni a tulajdonossal I. t. 400. szám alatt.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szerint inoxydált szivattyúk rozsdáellen védve.

Arjegyzekek ingyen es bermenve.

W. GARVENS, Wien, Lauffischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazatik külső nyél, csúszál, fagszagatásnál és meghűlésnél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorlat Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, esz. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Főnyeremény
esetleg
500.000 márká.

Szerencse-jelentés!

A nyereményekért
az állam
kezeskedik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás nyeremény-esélyeiben való részvételre, melyben 10 millió 746,990 márkát közvetlenül nyerni kell.

Ez előnyös pénzsorsolás nyereményeit, mely természetesen csupán 112.000 sorsjegyet tartalmaz, a következők: 18-15

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márká.

Díj	300,000 márká	46 nyeremény	5000 márká
1 nyeremény	200,000	106	3000
2	100,000	206	2000
1	75,000	782	1000
1	70,000	1348	400
1	65,000	42	300
1	60,000	183	200 és 150
2	55,000	35327	155
2	50,000	8961	134, 104 és 100
1	40,000	9249	73, 45 és 21
3	20,000		
21	10,000		
összesen: 56,240 nyeremény.			

Az első osztályú főnyeremény 50,000 márká, mely a második osztályban 55,000 márká a harmadikban 60,000, a negyedikben 65,000, az ötödikben 70,000 a hatodikban 75,000, a hetedikben 200,000 márkára emelkedik és a díjjal, 300,000 márkával együtt esetleg 500,000 márkát tehet ki.

Az első húzásra, mely hatóságilag 1896. június 11-re van megállapítva:

egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr.

egy fél „ „ „ 1 „ 75 „

egy negyed „ „ „ — „ 90 „

Minden résztvevőnek szonnal a megtörtént húzás után, külön felhívás nélkül megküldöm a hivatalos sorslistái jegyzéket.

Sorsolási terv az állammal, melyből a betétek és a nyeremény-felosztás a hét osztályban előre megtudható, díjtalanul küldetik.

A nyeremények kifizetése és szétosztása, közvetlenül tőlem történik az érdekeltekhez, teljes értékben és a legnagyobb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postautalvánnyal vagy utánvétellel kérek eszközölni.

Megrendelésekkel tehát mindenki, a közeli húzásra való tekintettel azonnal, de legkésőbb

a f. évi június 11-ig bizalommal forduljon:

Heckscher József bank- és váltó-üzletéhez, Hamburgban.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és átfalános ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomoréngesség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu, felbőgőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejlettségénél, a menyhíven ez a gyomortól származott, gyomorutárlatokat ételekkel és italokkal, glistákkal, májbajok és hőmoroidákánál.

Említtet bajoknál a **Mária-czelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit szűz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerárta Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valóságos bizonyítom“.

A **Mária-czelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók

Szentesen Várady Lajos, Podhradsky F. K.-Sz.-Mártonban Szilárdy Károly s Remetey Dezső gyógyszerártaiban